

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

การศึกษาวិเคราะห์อัตรากำลังของมหาวิทยาลัย : กรณีศึกษาเฉพาะคณะ/สาขาวิชาใหม่ ที่เปิดสอนนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2544-2546 มีขั้นตอนการศึกษาดังนี้

1. การกำหนดคณะ และสาขาวิชาใหม่
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดคณะและสาขาวิชาใหม่

1.1 คณะใหม่

คณะใหม่ที่นำมาใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ครั้งนี้ ได้แก่ คณะที่มีภารกิจหลักในการผลิตบัณฑิต และมหาวิทยาลัยดำเนินการจัดตั้งใหม่เป็นหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย โดยมติสภามหาวิทยาลัย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2546 ซึ่งได้แก่

- 1) คณะวิทยาการสื่อสาร จัดตั้งโดยมติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยในคราวประชุม ครั้งที่ 254 (4/2545) เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2545
- 2) คณะศิลปกรรมศาสตร์ จัดตั้งโดยมติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยในคราวประชุม ครั้งที่ 259 (9/2545) เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2545
- 3) คณะอุตสาหกรรมบริการ จัดตั้งโดยมติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยในคราวประชุม ครั้งที่ 259 (9/2545) เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2545
- 4) คณะเทคโนโลยีและการจัดการ จัดตั้งโดยมติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยในคราวประชุม ครั้งที่ 259 (9/2545) เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2545
- 5) คณะนิติศาสตร์ จัดตั้งโดยมติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยในคราวประชุม ครั้งที่ 260 (1/2546) เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2546
- 6) คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ จัดตั้งโดยมติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยในคราวประชุม ครั้งที่ 264 (5/2546) เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2546
- 7) คณะเศรษฐศาสตร์ จัดตั้งโดยมติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยในคราวประชุม ครั้งที่ 265 (5/2546) เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2546

1.2 สาขาวิชาใหม่

สาขาวิชาใหม่ที่นำมาใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ครั้งนี้ ได้แก่ สาขาวิชาใหม่ที่เปิดรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในปีการศึกษา 2544 – 2546 และเป็นสาขาวิชาของคณะใหม่ที่มหาวิทยาลัยดำเนินการจัดตั้งเป็นหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย โดยมติสภามหาวิทยาลัย เฉพาะสาขาวิชาต่อไปนี้

- 1) สาขาวิชานิติศาสตร์ หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ เริ่มเปิดรับนักศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2545
- 2) สาขาวิชานิติศาสตร์ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต คณะวิทยาการสื่อสาร เริ่มเปิดรับนักศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2545
- 3) สาขาวิชาทัศนศิลป์ หลักสูตรศิลปบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ เริ่มเปิดรับนักศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2545
- 4) สาขาวิชาศิลปะการแสดง หลักสูตรศิลปบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ เริ่มเปิดรับนักศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2545
- 5) สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการอุตสาหกรรม หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต คณะเทคโนโลยีและการจัดการ เริ่มเปิดรับนักศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2544
- 6) สาขาวิชาวิทยาการจัดการ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะเทคโนโลยีและการจัดการ เริ่มเปิดรับนักศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2545
- 7) สาขาวิชาการประกันภัย หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ เริ่มเปิดรับนักศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2546
- 8) สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางการบัญชี หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ เริ่มเปิดรับนักศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2546

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ข้อมูลนักศึกษาที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ เป็นข้อมูลนักศึกษาคณะจริง ในปีการศึกษา 2546 และนักศึกษาตามแผน ปีการศึกษา 2547 และ 2548 ที่คณะแจ้งยืนยันจะรับต่อมหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2546

2.2 รายวิชาและหน่วยกิตของแต่ละรายวิชา ที่นำมาใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ เป็นรายวิชาและหน่วยกิตของแต่ละรายวิชา ตามโครงสร้างหลักสูตร/แผนการกำหนดการศึกษาของแต่ละสาขาวิชา ซึ่งนำมาจากคู่มือการศึกษาของแต่ละวิทยาเขต/เขตการศึกษา

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การศึกษาวิเคราะห์อัตรากำลังสายวิชาการ

ใช้แนวทางการกำหนดตำแหน่งสายวิชาการของสาขาวิชาใหม่ ในบทที่ 2 โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

1) ศึกษารายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรของแต่ละสาขาวิชา โดยพิจารณาเฉพาะรายวิชา (รหัสวิชา) ที่เป็นของสาขานั้น ๆ ตามหมวดวิชาต่าง ๆ เพื่อคำนวณหาหน่วยกิตนักศึกษา (SCH) และนักศึกษาเต็มเวลา (FTES) โดยคำนวณหา นักศึกษาเต็มเวลาในภาพรวมตลอดหลักสูตรการเรียนการสอน (4 ปี) ด้วยโปรแกรม Excel ตามสูตรดังนี้

หน่วยกิตนักศึกษา (SCH) แต่ละรายวิชา

$$= \text{จำนวนหน่วยกิต} \times \text{จำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในแต่ละรายวิชา}$$

นักศึกษาเต็มเวลา (FTES) ในแต่ละปีการศึกษา

$$= \frac{\text{ผลรวมของ (จำนวนหน่วยกิต} \times \text{จำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในแต่ละรายวิชา)}}{36}$$

หรือ

$$= \frac{\text{ผลรวมของจำนวนหน่วยกิตนักศึกษา (SCH)}}{36}$$

2) นำค่านักศึกษาเต็มเวลา มาคำนวณหาจำนวนอาจารย์ที่เหมาะสมตามแนวทางการกำหนดอัตรากำลังสายวิชาการ โดยใช้เกณฑ์อัตราส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาเต็มเวลา ตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

3.2 การศึกษาวิเคราะห์อัตรากำลังสายสนับสนุน

ศึกษาลักษณะรูปแบบการบริหารงานในแต่ละวิทยาเขต/เขตการศึกษา และโครงสร้างการบริหารภายในคณะ เพื่อกำหนดจำนวนอัตรากำลังสายสนับสนุนให้กับคณะใหม่ เหล่านั้น ตามแนวทางการกำหนดอัตรากำลังสายสนับสนุน ในบทที่ 2 ซึ่งจะแบ่งประเภทของคณะใหม่ออกเป็น 2 กลุ่ม ตามสถานที่ตั้งในแต่ละวิทยาเขต/เขตการศึกษา กล่าวคือ

1) คณะใหม่ที่อยู่ในวิทยาเขตขนาดใหญ่และวิทยาเขตปัตตานี การบริหารจัดการงานสนับสนุนส่วนใหญ่จะเบ็ดเสร็จที่คณะ ดังนั้น คณะใหม่ในกลุ่มนี้จะพิจารณากำหนดอัตรากำลังสายสนับสนุน (สำเร็จการศึกษาขั้นต่ำระดับปริญญาตรี ที่ดำรงตำแหน่งข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัย) ให้จำนวน 9 - 11 อัตรา ดังนี้

1.1) กลุ่มงาน/ฝ่ายบริหารทั่วไป จำนวน 5 – 6 อัตรา เพื่อรับผิดชอบงานต่อไปนี้

- งานด้านธุรการและสารบรรณ ประชาสัมพันธ์ การประชุม และอาคารสถานที่ จำนวน 2 อัตรา
- งานด้านบริหารงานบุคคล นโยบายและแผน และการประกันคุณภาพ จำนวน 1 – 2 อัตรา
- งานด้านคลังและพัสดุ จำนวน 2 อัตรา

1.2) กลุ่มงานฝ่ายสนับสนุนวิชาการ จำนวน 4 – 5 อัตรา เพื่อรับผิดชอบงานต่อไปนี้

- งานด้านบริการการศึกษา ประสานการวิจัย วิเทศสัมพันธ์ การพัฒนาการเรียนการสอน บริการวิชาการ จำนวน 2 – 3 อัตรา
- งานด้านกิจการนักศึกษา จำนวน 1 อัตรา
- งานด้านคอมพิวเตอร์ ไลตทศนุปรกรณ์ จำนวน 1 อัตรา

ส่วนงานด้านสนับสนุนการเรียนการสอนในห้องปฏิบัติการ (ถ้ามี) จะกำหนดตำแหน่งที่ปฏิบัติงานไว้ที่กลุ่มงาน/ฝ่ายสนับสนุนวิชาการ จำนวนขั้นต่ำ 1 - 2 อัตรา

2) คณะใหม่ที่ตั้งอยู่ในเขตการศึกษาภูเก็ต สุราษฎร์ธานี และตรัง การบริหารจัดการงานด้านสนับสนุนในเขตการศึกษาเหล่านี้มหาวิทยาลัยมีนโยบายให้บริหารเป็น **แบบรวมศูนย์** จึงพิจารณากำหนดอัตรากำลังสายสนับสนุน (สำเร็จการศึกษาขั้นต่ำระดับปริญญาตรี ที่ดำรงตำแหน่งข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัย) ให้กับคณะใหม่ในกลุ่มนี้ จำนวน 3 - 4 อัตรา

สำหรับการเรียนการสอนในห้องปฏิบัติการ จะกำหนดอัตรากำลังสายสนับสนุนที่ปฏิบัติงานช่วยสนับสนุนการเรียนการสอนในห้องปฏิบัติการ ไว้ที่หน่วยงานกลางของเขตการศึกษาที่มีภารกิจหลักในการสนับสนุนการเรียนการสอนในห้องปฏิบัติการ เช่น ศูนย์ปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ของเขตการศึกษาสุราษฎร์ธานี